

HÍRMONDÓ 2020/7

Siketvakok Országos Egyesülete

Kedves Olvasók!

Hírlevelünk jelen számában olvashatnak egyesületünk és társszervezeteink híreiről, a tömegközlekedési útvonalakat érintő változásokról, a jelnyelvi törvény módosításáról, valamint további hírekről, érdekességekről.

Jó olvasást, kellemes időtöltést kívánunk!

Taskovics Adél, szerkesztő

TARTALOM

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK.....	2
Gangl Tamás, egyesületünk elnöke a Sláger FM vendégeként	2
Szabadidős klub a karantén utáni első találkozás jegyében	3
Mesél a táj – történelmi barangolás a SVOE telephelyének környékén	5
TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI	9
Segítségkérés pontírógépek javításához.....	9
HÍR, ÉRDEKESSÉG	10
Elfogadta a Parlament a Jelnyelvi Törvény módosítását	10
Fontos közlekedési információk.....	11
Megszűnt az átmeneti ingyenesség a helyközi autóbusz közlekedésben	13
TB változások 2020. július 01-től	13
Jelnyelv fordítására alkalmas kesztyűt fejlesztettek amerikai kutatók .	14

Egymilliárd kilométeres csóvájú üstököst fedeztek fel	15
Az első világháború légicsapásainak köszönhetik a nők a pizsamát... 15	
Tényleg fájhat a fejünk a frontoktól?	16

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK

Gangl Tamás, egyesületünk elnöke a Sláger FM vendégeként

2020. június 28-án este Gangl Tamás, egyesületünk elnöke volt a vendége a Sláger FM „Sláger Téma” című műsorának. A beszélgetés fonalát Kalmár Tibor vezette.

Az adás elején Tamás definiálta a siketvaktságot: a két érzékszerv, a hallás és a látás egyidejű sérülése, a legkülönbözőbb okokból léphet fel és a halló,- illetve a látóképesség csökkenése nagyon eltérő mértékű lehet az egyes személyek esetében. Szakmai szempontból veleszületett és „szerzett” siketvaktságról beszélhetünk. Ez az állapot baleset, betegség következtében, vagy a kor előrehaladtával is felléphet.

A Siketvakok Országos Egyesületéről megtudhattuk: 1994-ben alakult, és küldetése, hogy segítse a kettős érzékszervi sérüléssel élőket. Az alapító tagok siketvakon született gyerekek szülei és szakemberek voltak. Akkor még a gyermekek oktatásának, fejlesztésének elősegítése volt a cél, a 2000-es években nyitott a szervezet a felnőttek felé, és alakult ki a jelenleg ismert formája.

A hallgatók megismerhették az egyesület tevékenységi köreit is, mint az érdekvédelem, döntéshozókkal való kapcsolattartás, törvényjavaslatok beterjesztése. A szolgáltatásokról is szó esett, mint a jelnyelvi tolmácsszolgálat, mindennapi életvitelhez szükséges feladatok tanítása (közlekedés, informatika, stb.), és a kísérszolgálat.

Az egyesület 10 esztendeje akkreditált oktatási intézményként is működik, így képzéseket szervezhet. Ez azért fontos, mert nagyon nagy hiány van a siketvakokra specializálódott szakemberekből, illetve jelnyelvi tolmácsokból. Az interjúból megismerhettük a speciális kommunikációs formákat is, mint a kézbe jelezés vagy a Braille pontok tenyérbe írása.

Kalmár Tibor úgy fogalmazott: ez az állapot egy életen keresztül tartó tanulási folyamatot eredményez mind a látás, - és hallássérült ember, mind az ő közvetlen környezetében élők számára.

Tamás a válaszában kifejtette: Ismer olyan párokat, ahol az egyik fél egy, már meglévő fogyatékkal él, és a párkapcsolat megléte alatt jött létre egy újabb sérülés. Ilyenkor nem csupán az érintettnek, de a környezetnek is alkalmazkodnia kell a megváltozott állapothoz.

Egyesületünk elnöke beszélt a technológiai fejlődés, és a törvényi szabályozások adta lehetőségekről is, valamint arról, hogy miként segítik ezek az intézkedések a siketvakok mind teljesebb értékű társadalmi részvételét. Az integrációért dolgozó, és a Siketvakok Országos Egyesületével is együttműködő személyek, illetve szervezetek közül kiemelte dr. Kósa Ádám EP képviselőt, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének elnökét, valamint az Európai Siketvak Uniót, melynek Tamás is vezetőségi tagja.

Arra a kérdésre válaszolva, hogy milyen célkitűzéseket tudna megfogalmazni az egyesület számára, elmondta: A legfontosabb az, hogy az „ép” társadalom minél elfogadóbb legyen a siketvakokkal szemben. Olyan szolgáltatások kiépítésére, továbbfejlesztésére, technikai segédeszközök létrehozására van szükség, melyek támogatják mindennapi életvitelüket. A családtagoknak túl azon, hogy elfogadó magatartással forduljanak a siketvak szerettük felé, abban is nagy felelősségük van, hogy támogassák az érintett önálló döntéshozatalát.

A teljes beszélgetés az alábbi linken hallgatható meg: https://www.youtube.com/watch?v=iLRGpn2TDCC&list=PLe_MMvd-zmX9MkGnkkMTWQ_VL_QwRQ6u&index=3&t=0s&fbclid=IwAR31eCp69e_QOt_csVL5G-zC_Y3YQbBcq2NvCPw8eLHEsSIWaTD7ALO8G8Y

Összeállította: Szerkesztő

Szabadidős klub a karantén utáni első találkozás jegyében

2020. július 15-én tartottuk egyesületünk karantén utáni első szabadidős klubját. A vidáman csevegő, nagy csapat – 15 egyesületi tag, és 9 segítő – a Városligetben tett kirándulást.

Délután egykor kezdődött a program, szinte ebédidőben. Ennek megfelelően, hogy senki ne maradjon éhes, lángosozással indult a délután. A finom falatok mellé jóízű beszélgetés is járt a kellemes

napsütésben, a szabadtéri asztaloknál. Az eszmecserékből, élmények megosztásából senki nem maradt ki, még az sem, akinek hallássérüléséből fakadóan írótolmácsolásra volt szüksége. Jelnyelvi tolmácsaink mellett az Azonnali Átírás nevű mobiltelefonos applikáció is segítségükre volt, mely jól látható, nagy betűkkel tabletre írta a készülék közelében elhangzó párbeszédet.

Miután mindenki elfogyasztotta a hatalmas méretű sajtos-tejfölös lángosát, sétálni indultunk. Kis időre megálltunk a Városligeti-tó mellett, míg megcsodáltuk a benne úszkáló kacsacsaládokat – ezt ki a saját szemével, ki a látók elmondása alapján a lelkével látva tette meg. Betértünk a Vajdahunyad várába is, ahol számos érdekes látnivalót találtunk. Ezek egyike volt a Jáki-kápolna, melynek alaprajza a lébényi templomét, kapuzata a jáki apátsági templomét mintázza. Balatoni Bianka jelnyelvi tolmácsunk rövid ismertetőt olvasott fel a különleges épület előtt, melyről megtudhattuk: felszentelt templom, melyben mind a mai napig tartanak római katolikus szentmiséket.

A vár udvarában kezeinkkel, esetleg szemünkkel is feltérképezhattük Gróf Károlyi Sándor szobrát.

Utunk következő állomása a Millennium Háza volt, melynek már a külső környezete is elbűvölő: bejárata előtt 1500 rózsából és egy rózsalugasból álló kert pompázik, de a Zsolnay kerámia csempékkel kirakott, s épp ezért Zsolnay-díszkút névre keresztelt szökőkútban is gyönyörködhattünk. Tetején három, különböző méretű halat mintázó szoborcsoport látható, szájukból állandóan csordogál a víz.

Az épületben múzeumi tárlat is látogatható, mely a Városliget fénykorát mutatja be. Ezt is szeretnénk volna megtekinteni, ám az egész házat érintő, tartós áramszünet nem tette lehetővé a tárlat bejárását. A presszó viszont nyitva volt, aminek köszönhetően fejenként két gombóc fagyival tudtuk zárni a napot. Köszönet a személyi segítőknek a munkájukért, és a Siketvakok Országos Egyesületének, amiért minden résztvevőt vendégül látott a lángosra, és a fagyivalra!

Összeállította: Szerkesztő

Mesél a táj – történelmi barangolás a SVOE telephelyének környékén

Vilma Néni (Gans Jánosné) mesélő sétakörútja a SVOE-környéki Józsefvárosban (Aminek egyes részeit már unokáink is csak a meséből ismerhetik meg)

A jelenlegi SVOE közvetlen lakótömbje a Józsefváros azon része, amit a Baross utca - Kálvária tér – Diószegi utca – Korányi és Illés utca fog közre. Busz, metró, villamos megálló, a Baross utca, Orczy út, Kálvária tér, Nagyváradi tér, Üllői út, Szigony utca tágabb keretet határoznak meg. Az így kibővített terület, és környéke számos ismert embernek volt és ma is a lakhelye, akik sokat tettek a városért, ki-ki a maga területén. Ez a környezet ad most nekünk is otthont. Az alábbi ismertető ebből indul ki.

A ma is fellelhető, de lassan a régi szerepüket elvesztő egyes házak még a Dualizmus korában, (az Osztrák - Magyar Monarchia idején), tehát több mint egy évszázada épültek. A fennmaradt házak helyenként romos alakja - jól megfigyelve - még ma is gyönyörű elemeket, díszítéseket, szobortöredékeket rejteget a már megkopott, és felújításra váró külső vakolat burkolatában.

Origó, célpont a SVOE épület megközelíthetősége

- 1) A Klinikák megálló: A Klinikák és a Fűvészkert mellett a Korányi - Illés saroktól a Diószegi utca felé haladva elérjük a ma Korányi Sándor utca 28-30-at (100 évvel ezelőtt Ludoviceum út, 28. sz.) az Egyesület épületét.
- 2) A SVOE-t a Nagyváradi tértől is meg lehet közelíteni a Nemzeti Közszolgálati Egyetem falait követve, vagy
- 3) a Kálvária tér felől a Diószegi utcán haladva, végül
- 4) a Sárkány utca felől a Diószegire ráfordulva is eljuthatunk az Egyesületbe.

A SVOE épület, és közvetlen környezete már maga is ipartörténeti nevezetesség. Itt volt a Váncza Vanillin, és Sütőpor Gyár üzem. A német Dr Oetkernek ő volt a feltörekvő, egyben legnagyobb magyar riválisa. Az idősebb hölgyek talán még emlékeznek az eredetileg a múlt század 20-as éveiben született, és a céget gyors sikerhez, elismertséghez segítő reklám - szövegre: Haladjon Ön is a korrallal, süssön Váncza sütőporral!

Ennek a műhelynek a falai közé járunk most. Az államosításokig itt az utcát és környezetét mindig finom vanília illat lengte be (a gyerekek öröme). Ha megbontanánk a falak vakolatát, talán még ma is érezhető lenne a falakba beivódott, kellemes érzetet keltő vanillin illatok maradványa.

A Kálvária tér az egyik közlekedési pontunk. Nézzük meg a környezetét. A Kálvária, a Diószegi, valamint a Baross utca által határolt tér a főváros ötödik legnagyobb tere, több tízezer négyzetméter. Ez a település a törökök kiűzése után még meglehetősen távol volt a Pest néven, várfallal is védett korabeli kereskedővárostól. Az akkori közlekedési eszközökkel és útviszonyokkal, mintegy napi járóföldnyi távolsággal volt kalkulálható a távolság oda-vissza. Át kellett kelni az akkori Duna egy kisebb mellékágán, a fattyúágon. A 18. század végi feltöltése után alakult ki a Nagykörút a 19. században. Nem volt ritka a sárban való elakadás, de a tengelytörés stb. sem, amit a fejlődő város igényei szerinti kövezés, később aszfaltozás oldott meg. A térség környékén sváb betelepülők képezhették a lakosság egy jelentős részét (a háború előtti időkben, sőt egy darabig utána is sok német nevű lakossal találkozhattunk. Az egyik legjelentősebb tér, a Calvarien Platz név is erre utal. Ekkor még szőlőművelés, kertgazdálkodás és állattartás is jellemző a környéken.

Az 1710-es években emelték a település frekventált helyén a Kálvária dombot. 1730 körül itt volt a környék legrégebbi temetője. A temető kerek, árkádsoros barokk stílusú kápolnája 1746-49 között készült el. Ennek a környékét hívták Calvarien Platz-nak 1850-ig. Ekkor magyarosították a nevét Kálvária térre. Ez is a terület fajsúlyos szerepére, egyben a lakosságszerkezet változására enged következtetni. A temető városfejlődés miatti kényszerű kitelepítése hozzájárulhatott a ma Nemzeti Pantheonként is ismert Fiumei úti temető létrehozatalához.

Ugrásszerű fejlődés a 19. századi iparosítással, - lóvasút, személy, és tehervonatok, az országos vasúti hálózatba való bekapcsolódással - indult meg, és más betelepülőket is ide vonzott.

Főleg az úgynevezett kisegyzisztenciák, mesteremberek, fuvarosok, fogatosok, föld, - és kertművelők laktak az akkor még város peremi környéket.

A 19. századra muzsikus cigányok és zsidó kereskedők is fokozatosan betelepedtek, majd a települést a viharos sebességgel fejlődő város lassan bekebelezte. A temető 1818-ra betelt, később a városrendezés eredményeként a kápolnát bontásra ítélték (1893). A bontás után így szabad terület alakult ki, majd a rendezést, parkosítást követően főleg bérházak épültek, melyeknek egyikében létrejött a Józsefvárosi Színpad. A 12. szám alatti épületben lakott gyermekkorában Radnóti Miklós, a tragikus sorsú magyar költő. Ma ebben az épületben van a Kálvária téri könyvtár.

A Kálvária tér - Baross utca – Dankó utca háztömbben működött a népszerű Baross Kávéház, igen neves cigányzenészekkel, akik itt a környéken laktak. A nem messze levő, híres-neves Fazekas Gimnázium,

és a kiindulópontunkként szolgáló Kálvária tér közt félúton, a Baross utcában van az emléküket őrző Muzsikus Cigányok Parkja. A park előtt buszmegálló. A parkban Pertis Jenő, a 19. századi arisztokrácia cigányprímása, a párizsi világkiállítás nyitó-zenésze, mellette Lakatos Sándor, Járóka Sándor, Boross Lajos, stb. bronzba öntött emlék képei ékeskednek. E nevezetes Park, és a hasonlóan nevezetes gimnázium közötti félúton, a Baross utca két oldalán, ma kis sétával elérhető a Boszorkánymúzeum, és a Nem Adom Fel Kávézó. Az utóbbi arról nevezetes, hogy sérült fiatalokat foglalkoztat.

A „hely szelleme” nem egy kerületi lakót katapultált híres művészi pályára. Laborfalvi Róza itt élt férjével, Jókai Mórral a Baross utcában. A Svábhegyi nyári villájukba a szeles, mostoha körülmények miatt csak a nyári időszakban mentek ki.

A szűkebb környezettől kicsinyt távolabb, a Népszínház utca - Teleki tér környékéről indult Bereményi Géza író, rendező és dalszövegíró.

Közelebről, a Visi Imre utca 9-11-ből indult Seregi László, a 20. század magyar balett történetének, az Operaháznak híres, nemzetközileg is elismert koreográfus, - és balett mestere. Fiatalabb korában a környék közönségét oktatta táncokra, egyebek mellett balettra is (a mindig energikus Vilma nénink is táncpartnere volt).

A Kőrös utca egyik nevezetessége a Külső Józsefvárosi Református közösség temploma.

A katolikus környezetben ez a református közösség is megtelepedett, sőt templomépítésre adta a fejét a Kalapos király Türelmi Rendelete után. Figyelemre méltó, hogy a Magyarországon megtelepedett kínaiak református közösségét is befogadták.

A Baross utcából jobbra befordulva az Illés utcába, eljuthatunk a Korányi utcai sarokig, a Fűvész kertig, ahol a világhírű Molnár regény, a Pál utcai fiúk eseményei zajlottak. Itt készült az Oscar díj-jelöltségig jutott, megfilmesített változat is.

Molnár Ferenc is itt született és élt a Józsefvárosban. A regény, a szerző saját bevallása szerint fantáziája szüleménye, de a gyermekkori élményeiből, pajtásai (az egyik, felnőtt korára is megmaradt barátját, a regényből ismerős Pásztornak hívták) és a valóban létező grundok világából táplálkozik.

Ha a fűvészkerti saroknál jobbra fordulunk az Üllői út felé, akkor a Semmelweis Egyetemi Klinikákhoz érkezünk. A Klinika falát követve végül eljutunk a hármaskézi metró Semmelweis Klinikák megállójához.

A Golgota téri, a 24-es villamos megállóját, ugyancsak fontos megemlíteni. Az Egyesülethez érkező tagjaink számára valószínűleg ez az egyik leggyakoribb megközelítési pont. A megállótól minden irányból szembejönnek fontos várostörténeti emlékeket idéző képek, történelmi mozzanatok. Ez a környék már sokkal inkább külvárosi, peremkerületi, de korábban nyüzsgőbb jegyeket hordozott magán, most már funkciót veszített és így a leromlás útjára lépett e környezet.

A Golgota téren egy kálvária út vezetett végig, a bibliai stációkkal, és fasorral a két oldalán. Az út végén egy kupolás, klasszicista stílusú Golgota-kápolna állt, amit 1885-ben emeltek a már megalapított, de később felépülő Tisztviselőtelep mellett. Ide szánták az esztergomi bazilikát idéző Magyarok Nagyasszonya templomot. A kápolna mellett volt a Tisztviselő telep. A Mávag Kolónia itt épült meg, főleg a Mávag vezető tisztviselői részére. A Mávag vezetői mellett azonban több híresség is lakott a Kolónián. A telepen élt, és a közelben dolgozott Gróf Hugonai Vilma, az első magyar orvosnő. Mivel az akkori magyar felfogás szerint nő nem mehetett egyetemre, Zürichben végezte el az orvosi egyetemet. Amikor hazatért 1880-ban, a diplomáját nem ismerte el Trefort Ágoston az akkori vallás, és közoktatási miniszter, ezért külön vizsgát letéve, kénytelen volt szülésznőként, bábaként dolgozni. 1897-ben honosították orvosi diplomáját, de akkor is csak külön királyi rendeletre. Innen már hivatalosan is dolgozhatott orvosként. Főleg nőkkel és szegényekkel foglalkozott.

Babits Mihály itt bérelt lakást az első világháború idején (a tisztviselőtelepi gimnázium tanára volt) és a körüti kávéházakból errefelé járt haza az Örömvölgy utcán át.

Ne feledkezzünk meg Szenes Ivánról, Józsefváros díszpolgáráról sem, aki az azóta róla elnevezett téren (a Kolónia közelében) élt és szerezte népszerűbbnél népszerűbb dalait.

A közeli Népligetet a pesti családok vasárnapi kirándulóhelynek használták. Volt idő, amikor a Népligetben rendezték a budapesti nagy autó és motor versenyeket is.

A Sárkány utcai megközelítés a 24-es villamos megállójából

A Sárkány utca környezete a viszonylag módosabb sváb réteg lakóhelye volt, kisebb műhelyekkel, üzemekkel, gazdálkodókkal, akiknek a földje a városon kívül, némelyiké a Csepel szigeten volt. Az utca elején az Orczy út - Sárkány utca sarki házában lakott Kibédi Ervin, a múlt század 60-as 70-es éveinek kiváló komikus színésze. A házban sokáig egy trafik is működött, amit a háborúból hazatért snájdig fiatalember, Révész József kapott meg, és üzemeltetett (szeme világát elvesztette). A háború után ugyanis az állam a rokkanttá vált katonáiról így próbált gondoskodni.

A Sárkány utca 6 szám egy svábház volt. Egy belsőudvaros ház, sok virággal.(Vilma Néni is itt született és itt gyerekeskedett.)

Ha kicsit tovább haladunk a Fiumei úton a Keleti pályaudvar felé, akkor viszont a Nemzeti Pantheonként is ismert sírkerthez érünk. Itt a magyar történelemben jelentős szerepet játszott személyiségek sírjai, és emlékmauzóleumai is megtalálhatóak. pl: Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Jókai Mór, Ady Endre, Ganz Ábrahám.

1948-ban a városból kitiltották a ráfos kocsikat. Ez lett a vég kezdete. Költözni kellett és így hirtelen eltűnt egy viszonylag nagy eltartó-réteg: lakás, és istállóbérlők, az őket is kiszolgáló műhelyek, nem is beszélve a szórakoztató műintézményekről.

Ma a környezet meglehetősen leromlott képet mutat, helyenként még a háborús, vagy az 56-os harcok, belövések nyomaival.

A kerület Körúthoz közeli részén korszerű bevásárlóközpont épült, a Corvin negyed, új lakóépületek, multi cégek székházai is feltűnnek a közelben, jelezve a változások szelét.

Szeretettel: Vilma néni, Gans János SVOE tag és sorstárs felesége, a képzeletbeli emléktúra vezetőjeként

TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI

Segítségkérés pontírógépek javításához

A Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete hosszú ideje működteti a pontírógép javítás szolgáltatását, melynek keretében többféle írógéptípus karbantartása, javítása történik.

Időnként alkatrészpótlásra van szükségük ahhoz, hogy minden írógéptípus tulajdonosát megörvendeztethessék pontírógépek használhatóságával.

Kéri, hogy akinek otthonában, vagy szekrényében van már nem használt, működésképtelen/javíthatatlan pontírógép, bármilyen márkájú, (Picht, Tatra, Erika, Mónika, Perkins) gondoljon azokra a látássérültekre, akiknek tanulásához, vagy mindennapos tevékenységéhez, levélíráshoz, stb., még szüksége lenne pontírógépre. Az Egyesület kéri, hogy aki használt, működésképtelen, vagy javíthatatlan pontírógéppel

rendelkezik, az juttassa el hozzájuk, ezzel is segítve, hogy tovább folytathassák szolgáltatásukat.

Postacím:

Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete
4400 Nyíregyháza, Búza tér 20. földszint.

Az írógépeket ingyenesen postára lehet adni. (Átlagos súlyuk 4-5 kg, és 7 kg-ig kötelesek díjmentesen átvenni).

Összeállította: Szerkesztő

HÍR, ÉRDEKESÉG

Elfogadta a Parlament a Jelnyelvi Törvény módosítását

Egyhangúlag, 194 igen szavazattal fogadta el az Országgyűlés a Jelnyelvi Törvény módosítását – tudhattuk meg a HÍR TV műsorából.

A fent említett program a „Magyarország élőben” címet viseli. Dr. Kósa Ádám, a Fidesz európai parlamenti képviselője, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének elnöke, és Horváth Zsófia jelnyelvi tolmács voltak Földi-Kovács Andrea vendégei.

A beszélgetésből kiderült: a módosított Jelnyelvi Törvény elfogadása többek között azért is rendkívüli fontosságú, mert ennek értelmében államilag elismert nyelvvizsga tehető magyar jelnyelvből.

A törvénymódosításról szóló vitát június elején tartották az Országházban. Ez az esemény azért volt különleges, mert többen jelnyelven szólaltak fel.

Bár a politikai felszólalások alkalmával könnyen hozzáférhető a kommunikációs segítség, de a hétköznapiok több nehézséget hozhatnak – jegyezte meg a műsorvezető.

Kérdésére válaszolva a SINOSZ elnöke elmondta: „Szerencsére 2009 óta a Magyarországon élő siket és nagyothalló emberek akadálymentesen tudják igénybe venni a jelnyelvi tolmács segítségét, ezt már a 2009-ben elfogadott Jelnyelvi Törvény is biztosította.

A legutóbbi népszámlálás szerint tízezer siket személy - aki semmilyen formában nem hall - és 60 ezer súlyos nagyothalló ember él Magyarországon.”

A szájról olvasás sem nyújthat teljes garanciát a másik fél mondanivalójának megértéséhez. Arról nem beszélve, hogy egy idő után nagyon fárasztó a hallássérült személy számára. Azt pedig ilyen módon nem lehet száz százalékos biztonsággal garantálni, hogy a kommunikációs partner is megértse a siket vagy nagyothalló embert. Nem véletlen, hogy ők elsősorban a jelnyelvet tekintik anyanyelvüknek.

Dr. Kósa Ádám arról is tájékoztatott, hogy a jelnyelvi törvény frissen elfogadott módosítása 2021. július 01-el lép majd hatályba.

Forrás: <https://hirtv.hu/magyarorszageloben/kosa-adam-elfogadta-a-parlament-a-jelnyelvi-torveny-modositast-2504521>

Fontos közlekedési információk

Július 13-tól a Corvin-negyed és a Semmelweis Klinikák metróállomáson is megállás nélkül haladnak át az M3-as metró szerelvényei. Ezen a napon az érintett szakaszokon is elkezdődnek a felújítási munkálatok. A két lezárt metróállomás környékét a Kálvin tér, és a Népliget között közlekedő állomáspótló busszal lehet elérni. Az M3-as járatok munkanapokon Újpest Központ, és a Nagyvárad tér között közlekednek. A szerelvények a Corvin-negyed, és a Semmelweis Klinikák állomáson kívül a korábban már lezárt Arany János utca, valamint Ferenciek tere állomáson továbbra sem állnak meg. Az útvonal déli szakaszán, a Nagyvárad tér és Kőbánya-Kispest között a metrópótlás rendje változatlan marad. Ez utóbbi szakasz felújítása várhatóan ősszel befejeződik. Átadás után a Nagyvárad tér és a Lehel tér között folytatódnak a munkálatok.

(Szerkesztői megjegyzés: Javasoljuk a tagoknak/ügyfeleknek, hogy az irodát a Nagyvárad tértől a 24-es villamossal a Golgota térig utazva a Sárkány utca felől közelítsék meg.)

Forrás: <https://bkk.hu/2020/07/corvin-negyed-es-semmelweis-klubok-allomas-lezarasaval-folytatodik-az-m3-metro-felujitasa-julius-13-tol/>

Változik a villamosközlekedés a Bosnyák téren és környékén

Felújítják, átalakítják a zuglói villamos kocsiszín előtti vágányhálózatot. Ennek köszönhetően teljesen megújul a villamospálya, mind a Bosnyák téren, mind annak közvetlen környezetében. Az építkezés június 13-án kezdődött, és várhatóan augusztus közepéig tart.

A felújítási munkálatokat az tette szükségessé, hogy a villamosok ki-, illetve beálláskor jelentősen leterhelték a Bosnyák tér közúti kapacitását. Az átalakításoknak köszönhetően növekszik a környék átbocsátó képessége, ugyanis a kocsiszínbe közlekedő, illetve onnan kiálló járművek miatt nem kap majd hosszabb ideig tartó piros jelzést egyszerre a több csomóponti közúti, és gyalogos irány.

Június 15-től várhatóan augusztus közepéig az alábbiak szerint változik a villamosközlekedés:

A 3-as villamos rövidített útvonalon, a Gubacsi út / Határ út és a Szugló utca / Nagy Lajos király útja között közlekedik. A Mexikói út és a Szugló utca / Nagy Lajos király útja között 3-as jelzéssel pótlóbusz jár. A pótlóbuszra a Mexikói útnál a buszvégállomáson, a Szugló utca / Nagy Lajos király útjánál a 82-es troli megállójában, a Nagy Lajos király útján és az Erzsébet királyné útján pedig a villamosmegálló közelében található pótlóbusz-megállóban lehet felszállni.

A 62-es, és a 62A villamos rövidített útvonalon, a Blaha Lujza tér és a Szugló utca / Nagy Lajos király útja (62-es), illetve Kőbánya alsó vasútállomás (Mázsa tér) és a Szugló utca / Nagy Lajos király útja (62A) között közlekedik. Rákospalota, MÁV-telep, és a Szugló utca / Nagy Lajos király útja között pótlóbusz jár 62-es jelzéssel. A pótlóbuszra Rákospalota, MÁV-telepnél a Kolozsvár utcában a villamos végállomás mellett, a Szugló utca / Nagy Lajos király útjánál a 82-es troli megállójában, két végállomása között pedig a 62-es villamos, illetve a 32-es busz megállóiban lehet felszállni.

A 69-es villamos nem jár, helyette a teljes vonalon pótlóbusz közlekedik a Mexikói út és Újpalota, Erdőkerülő utca között. A pótlóbusz útvonala és megállóhelyei térképes felületen a BKK FUTÁR oldalán: http://futar.bkk.hu/route/BKK_VP69.

Forrás: <https://bkk.hu/2020/06/atepitik-bosnyak-teren-villamos-kocsiszin-elotti-vaganyhalozatot-augusztus-kozepeig-valtozik-villamoskozlekedes-kornyeken/>

Megszűnt az átmeneti ingyenesség a helyközi autóbusz közlekedésben

A veszélyhelyzet feloldását követően sok, átmenetileg bevezetett intézkedés veszítette hatályát. Közöttük az a lehetőség is, mellyel a Volánbusz járatain ingyenessé vált az utazás a látássérültek számára. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Szolgáltatási Főosztálya úgy tájékoztatót: a díjmentesség megszűnésének oka, hogy ismét lehetséges menetjegyet váltani a Volánbusz Zrt. járataira. Az újabb intézkedés 2020. július 12-től lépett életbe, mert időt hagytak a látássérülteknek arra, hogy megvásárolják az utazásukhoz szükséges 90%-os kedvezményű menet,- és bérletjegyeket.

Forrás: https://www.mvgyosz.hu/hirek-hu/megszunik-az-atmeneti-ingyenesseg-a-helykozi-autobusz-kozlekedesben/?fbclid=IwAR3-pt9zsJHGki_8aznfuYflVmaZ8SnDy4_Ha2tccmw5OWIamnWqaTheN6s

TB változások 2020. július 01-től

2020. június 30-ával hatályát veszti az 1997. évi LXXX. Törvény, ami Tbj néven volt ismeretes. Július 1-étől az alábbi szabályok vannak érvényben:

A járulékmentességet kiterjesztik a dolgozó nyugdíjasokra (nem csupán a munkaviszonnal rendelkezőkre). Személyi jövedelemadót továbbra is kötelező fizetni, mértéke: 15%.

Egyetlen járulék lesz, amelynek a (régi)-új neve: Társadalombiztosítási járulék. Mértéke: 18,5%. Ebben összevonják a nyugdíjjárulékot, az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékot. A gyermekek után járó családi kedvezmény minderre igényelhető, a SZJA-n túl a TB járulék terhére.

Egy minimális járulékfizetési kötelezettség minden munkaviszonyra nézve előírás. Ezt járulékfizetési alsó határnak nevezzük. Összege a minimálbér 30 százaléka (idén 48.300,- Ft.).

Az egészségügyi szolgáltatási járulék összege emelkedik, napi 257 forintra (havi szinten 7.710,- Ft.). Aki ezt nem fizeti, 3 hónap után már nem veheti térítésmentesen igénybe az egészségügyi szolgáltatást. (Az a tartozás számít bele a háromhavi elmaradásba, amely 2020. július 01. után keletkezik.)

A fentebb tárgyalt változások nem érintik a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban (rokkantsági,- illetve rehabilitációs ellátás) részesülőket. Esetükben az ellátásra való jogosultság ezután is akkor szűnik meg, ha az érintett kereső tevékenységet folytat és jövedelme három egymást követő hónapban meghaladja a minimálbér (egyéni, illetve társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum) 150%-át.

Forrás: <https://daskonyveles.hu/tb-valtozasok-2020-07-01-tol/>

Jelnyelv fordítására alkalmas kesztyűt fejlesztettek amerikai kutatók

Az innovatív eszköz alkalmas arra, hogy valós időben fordítsa a jelnyelvet írásos, vagy hangzó szöveggé. Mindezt a hozzá vezeték nélkül kapcsolódó okostelefonon keresztül teszi, megkönnyítve a siket, és nagyothalló felhasználók külvilággal való kommunikációját.

Az ujjak mentén szenzorok futnak végig, a kesztyű ezen keresztül azonosítja a jelelő személy által használt betűket, szavakat, kifejezéseket. A fordítást lehetővé tevő mobil applikáció másodpercenként egy szó tolmácsolására képes.

Az eszközt fejlesztő UCLA munkatársai elmondták: találmányuk egyelőre csak az amerikai jelnyelvet ismeri. Itt az arckifejezés is fontos szerephez jut, ezért a tesztek alatt a szemöldökhöz, és a száj mellé is érzékelőket helyeztek, hogy még pontosabb legyen a fordítás.

A világon mintegy 70 millió ember használ jelnyelvet, melynek nagyjából 300 különböző fajtája van. A kutatók jelenleg azon dolgoznak, hogy ezek mindegyikét képes legyen „megérteni” a különleges szerkezet.

Forrás:

https://index.hu/techtud/2020/06/30/valos_idoben_forditja_a_jelnyelvet_a_specialis_kesztyu/

Egymilliárd kilométeres csóvájú üstököst fedeztek fel

A brit University College London csillagásza a NASA Cassini űrszondájának 2002-es adatait elemezve megállapították, hogy az 153P/Ikeya-Zhang üstökös (ion)csóvája mintegy 1,1 milliárd kilométeres hosszúságú lehet. Ez mintegy hét és félszerese a Föld és a Nap közötti távolságnak. Csillagászati egységben mérve ez 7,5 AU-t jelent.

A korábbi csúcstartó a Hyakutake elnevezésű üstökös volt, mely 3,8 AU hosszúságú csóvával büszkélkedhetett 1996-ban.

Amikor az adatokat rögzítették, az új rekordot felállító üstökös épp a Szaturnusz és a Jupiter között haladt el. A felderítést végző Cassini űrszonda a protonok mennyiségének megnövekedését érzékelte. Ezek az 153P/Ikeya-Zhang ioncsóvájából származtak. E jelenségre azonban akkoriban nem találtak magyarázatot, csak a mostani adatelemzések idején vált egyértelművé. Az említett protonokat a napszél fújhatta a méréseket végző eszköz felé.

Forrás: https://player.hu/tech-3/egymilliard-kilometeres-csovaju-ustokost-fedeztekfel/?utm_medium=push&utm_source=pushpushgo&utm_campaign=CampaignName

Az első világháború légicsapásainak köszönhetik a nők a pizsamát

Ezek a ruhadarabok ma már annyira a mindennapjaink részét képezik, hogy el se gondolunk azon, vajon honnan is származik ez a viselet. Van, aki az ételfutárt is ebben fogadja, vagy ilyen öltözékben szalad el a közeli kisboltba. Az elmúlt hónapok, az otthoni munkavégzés idején bizonyára sokan voltak olyanok, akik ebben a szerelésben csináltak végig egy-egy munkanapot.

Ám az 1900-as évek elején még elképzelhetetlen volt, hogy egy nő pizsamában aludjon, sőt, a férfiak többsége sem kedvelte különösebben ezt a hálóöltözetet. Aztán jött az első világháború, és a dolgok merőben megváltoztak. Jöttek az éjjeli légicsapások, velük az eddig ismeretlen rettegés. 1915 januárjában a németek több Zeppelint és repülőt küldtek London felé. Főként stratégiai fontosságú épületeket bombáztak, de cél volt az is, hogy félelemben tartsák a brit lakosságot.

Az újságokban egyre többet lehetett olvasni az éj leple alatt lebombázott házakról, rémülten menekülő civil lakosságról. Az addig használatos alvóruha, a legintimebbnek számító viselet nem volt alkalmas arra, hogy ezt viseljék az emberek az evakuálás során. Praktikus, egyben előkelő ruhadarabokra volt szükség, mely alapvetően alvás közbeni viseletül szolgált, de szükség esetén nyilvános helyen is lehetett mutatkozni benne.

Erre az igényre válaszul jelentek meg az első női pizsamák. Laza éjjeli kabátot képzeljünk el, hozzá tartozó nadrággal. Zsebekkel is ellátták, hogy ha kell, a legszükségesebb dolgokat magával tudja vinni a viselője.

Forrás:

https://index.hu/tudomany/til/2020/06/15/noi_pizsama_elso_vilaghaboru_legicsapas_bombazas_nagy-britannia_anglia_divat/

Tényleg fájhat a fejünk a frontoktól?

A levegő, mely körülveszi Földünket, a folyadékokhoz, szilárd halmazállapotú anyagokhoz képest rendkívül kis sűrűségű. Mennyisége azonban hatalmas, súlyából fakadó nyomását aerosztatikai/légnyomásnak nevezzük. Belegondolni is döbbenetes, ám a ránk nehezedő „levegőóceán” testünk minden négyzetcentiméterére egy kg súlyt helyez. Ezt azért nem érzékeljük, mert légzésünk és vérkeringésünk révén testünkben ugyanekkora nyomás jön létre. A légnyomás gyors változásait azonban érzékeljük. Ennek jó példája, amikor járművel felmegyünk egy magas hegyre, vagy épp ellenkezőleg, lefelé ereszkedünk onnan. Ilyenkor kisebb fejfájást érzékelhetünk, fülünk bedugulhat.

Az időjárással együtt a légköri viszonyok is változnak. Vannak emberek, akik erre különösen rosszul reagálnak, szervezetüket megviseli, ha néhány óra leforgása alatt gyorsan hűl, vagy épp melegszik a levegő.

Sokan már egy-két nappal az időjárási frontok beköszönte előtt tapasztalják magukon a kellemetlen tüneteket. Idősebbeknél és az idült betegeknél veszélyes is lehet ez a folyamat, ám ez a jelenség a teljesen egészségeseknél is előfordulhat.

A magas légnyomás általában derült időt eredményez. A hirtelen hőmérsékletváltozást köznapi nyelven időjárási frontnak nevezzük. Ilyenkor fizikai változások történnek körülöttünk: nő, vagy épp esik a légnyomás, változik a levegő oxigénnel, illetve párával való telítettsége

is. Ezek pedig óhatatlanul hatnak a szervezetünkre, igaz, nem egyformán. Egyesek a melegfrontra (gyors felmelegedés) reagálhatnak rosszabbul, mások a hideg levegő betörésére. Akadnak olyanok is, akiket mindkettő rosszul érint.

Kettős fronti hatás esetén egyszerre többféle időjárási folyamat is zajlik körülöttünk, ez különösen sokakat megvisel.

Akik a rövid idő alatt melegedő időjárásra érzékenyek, a front betörése előtt tapasztalhatnak nyugtalanságot, vagy épp levertséget, fáradékonyságot, ingerlékenységet, koncentrációzavart, szédülést, szapora légzést, növekvő vérnyomást és pulzusszámot, fejfájást, álmatlanságot, esetleg aluszékonyságot. A koncentrációs zavarok, tompuló reflexek miatt ilyenkor fokozottan nő a közúti balesetek veszélye. A fentebb felsorolt tünetek teljesen egészséges embereknél is előfordulhatnak, de a krónikus betegekre ilyenkor fokozottabb figyelmet kell fordítani. A migrénesek számíthatnak a roham kialakulására, rosszabbodhat a szívbetegek, a keringési elégtelenségben, az asztmában, illetve a reumás és egyéb gyulladásban szenvedők állapota is.

A melegfront többnyire viszonylag csendes, míg a hideg meglehetősen intenzív időjárási változást hoz magával. Ez viharos erejű széllel, heves záporokkal járhat és a szervezetünkre gyakorolt hatása is nagyobb. Vannak, akiknél a felmelegedéssel azonos egészségügyi problémák jelentkeznek, de jelentősen nő a gyomor,- a vese,- epegőrcsök, és az epilepsziás rohamok kialakulásának a veszélye is. A hideg hatására ereink szűkülnek, így vérlemezkéink nagyobb eséllyel tapadhatnak össze. Könnyebben alakulnak ki vérrögök, fokozva ezzel a trombózis vagy stroke kialakulásának kockázatát. Az idült ízületi gyulladásos betegek panaszai ilyenkor fokozódhatnak, mozgásuk nehezkesebbé, merevebbé válik.

Aki tudja, hogy frontérzékeny, tanácsos ilyenkor körültekintőbben mozognia, és beszerezni olyan készítményeket, amelyek enyhítik a heves tüneteket. Számolni kell ezzel a várandós nőknek, az időseknek, krónikus betegségekben szenvedőknek (szívbetegek, daganatos betegek, reumások), de a pszichés betegségekkel küzdők, például a depressziósok számára is javasolt ilyenkor a fokozott elővigyázatosság.

Forrás:

https://cimlap.blog.hu/#bloghu/hrdoktor/2020/06/10/tenyleg_fajhat_a_fejunkt_a_frontoktol

Összeállította: Szerkesztő

Siketvakok Országos Egyesülete
Hungarian Deafblind Association

Székhely: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Levelezési cím: 1089 Budapest, Korányi Sándor u. 30.
Telefon: 06-1/361-2007
Fax: 06-1/209-5829
E-mail: siketvak@siketvak.hu
Adószám: 18061031-1-42

Összeállította, szerkesztette: Taskovics Adél